

ARHEOLOGIJA ► Nakon tvrdnji da su u Bosni otkrivene piramide

Pankromatski satelitski snimak na trodimenzionalnoj radarskoj mreži terena

U travnju put u SRCE PIRAMIDA

Osnovana zaklada za piramide

U prosincu 2005. osnovana je Zaklada »Arheološki park: bosanska piramida Sunca« kao udruga za zaštitu kulturnog naslijeđa u Bosni i Hercegovini. Njen prvi projekt bit će iskopavanje, obnavljanje i trajna zaštita piramida u Visočkoj dolini. Ističe se da je ta zaklada osnovana zbog velikog zanimanja građana BiH koji žive u zemlji i inozemstvu, kao i zbog nekoliko tisuća pisama podrške iz čitavog svijeta, ali i ponuda stručne pomoći u istraživanju prvih bosanskih piramida koje su stigle na adresu Semira Osmanagića. Zakladom rukovodi Upravni odbor čiji članovi rade na volonterskoj osnovi, a ustrojeni su komiteti i sekcije čiji su članovi geolozi, arheolozi, arhitekti, inženjeri... i to iz SAD-a, Australije, Švedske, Velike Britanije, Austrije, Crne Gore i BiH. Podaci uređaja »Aster« na satelitu »Terra« koji je u Zemljinj orbiti od 1999. godine u sklopu suradnje američke Nase i japanske vlade, dovode do daljnjih potvrda o bosanskoj dolini piramida. Član Zaklade dr. Amer Smailbegović iz Nevade analizirao je rezultate tzv. toplinske tromosti te zaključio da brda Visočica, Plješevica i još dva uzvišenja predstavljaju »anomalije«. Uzvišenja se, prema dr. Smailbegoviću, hlade brže od okoline što se i može očekivati od umjetnih tvorbi. U njima su prisutni materijali manje gustoće, veće poroznosti, te unutrašnje šupljine i prozori, što utječe na ubrzani gubitak topline.

Goran MAJETIĆ

SEDAM DANA | PLUS

Brdo Visočica iznad grada Visokog krije stepeničastu monumentalnu piramidu čiji su graditelji Prairliri, tvrdi Semir Osmanagić, svjetski poznati istraživač, piramidolog i pisac podrijetlom iz BiH, koji živi u Houstonu, SAD. Piramida je, prema njegovim riječima, starija od 3000 godina, a možda seže i do 27.000 godina u prošlost, jer radiokarbonska metoda utvrđivanja starosti još nije provedena.

»U travnju prošle godine direktor Zavičajnog muzeja Visokog prof. Senad Hodović poveo me na vrh Visočice, do ostataka srednjovjekovnog grada Visokog. Usput je spomenuo da je brdo Visočica zanimljivo zbog piramidalnog izgleda. Priroda rijetko oblikuje brda u pravilne geometrijske oblike. Bez obzira na to što se Visočica uzdiže 200 metara iznad grada, što je za gotovo trećinu viša od Velike piramide u Egiptu, nisam odbacio mogućnost da je riječ o ljudskoj tvorevini«, kaže Osmanagić.

Susjedno brdo Plješevica znatno je niže od Visočice, obraslo je šumom i tri su mu strane pravilne plohe podjednake površine. Za Osmanagića je to poznata slika nakon posjeta nizu arheoloških lokacija Srednje i Južne Amerike: piramide dolaze u parovima, veća i manja - piramida Sunca i piramida Mjeseca (Huaca del Sol i Huaca de la Luna).

»Sjeverna strana brda neodoljivo podsjeća na meksičke piramide, primjerice na piramidu Sunca u drevnom Teotihuacanu. Obrisi su joj istovjetni onima Visočice. I zaran na vrhu meksičke piramide odgovara platom Visočice na kojem je izgrađen stari grad Visoki«, ističe Osmanagić.

Dodaje da se orijentacija padina brda Visočica, odnosno strana piramide, poklapa sa stranama svijeta kao i kod svih drevnih piramida. Istraživač je osigurao dozvole i su-

Semir Osmanagić pored blokova pješčenjaka od kojih je popločen prilazni plato piramidi Sunca

glasnosti nadležnih ministarstava i ustanova BiH te preuzeo financiranje projekta.

U kolovozu 2005. počela su sondažna bušenja. Napravljeno je šest bušotina do dubine od 15 metara, na različitim nadmorskim visinama i pad-

inama. Geologinja Nadija Nukić i sedimentologinja Rada Kovačević provele su analizu na svježe izvađenim jezgrama. Osmanagić kaže da geološke anomalije dokazuju da brdo, osim jezgre, nije prirodna tvorevina, već kamena

gradnja. U listopadu i studenom iskopani su novi sondažni bunari koji su potvrdili da prilazni plato piramidi čine dugačke stepenice od ploča pješčenjaka. Zidovi piramide su od kamenih blokova breče koja je, kao i pješčenjak, prirodni građevinski materijal. Isječeni su u megalite dužine od jednog do tri metra. Veza između njih jasno je vidljiva jer nije korišteno vezivo, što je također obilježje većine piramida u svijetu.

Svaki novi red kamenih megalita pomican je kako se ide prema vrhu i tako je stvarana kosina piramide. Otkriveni su i podzemni tuneli. Članovi

projektnog tima ušli su u jedan od njih, visine 2,5 metra, s polukružnim svodom. Pojedini dijelovi tunela su urušeni, no dokazano je postojanje mreže prolaza.

Istraživanja će se nastaviti u travnju otvaranjem šest usjeka kako bi piramidalni obilježje megalitskih blokova bilo vidljivo, što će biti najveći geološko-arheološki projekt ove godine u Europi.

»Stručnjaci će obaviti nova zračna, radarska, satelitska i infracrvena snimanja, a za pet godina piramide Sunca i Mjeseca bit će predstavljene svijetu«, obećao je Osmanagić.

► **Satelitske fotografije, snimke iz zraka i geodetski nacrti pokazuju da je brdo Visočica pravilna četverostrana piramida, kao i brdo Plješevica koje također krije manju piramidu, tvrdi istraživač Semir Osmanagić**